

МИРУ, ЩАСТЯ, ДОБРА ВАМ У НОВОМУ, 2017 РОЦІ!

- І ТВОРИТИ ДОБРО!

МЕДИЧНА КАДЕМІЯ

№ 24 (425)
ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1997 РОКУ
29 грудня 2016 року

ПРИВІТАННЯ

**ХАЙ НОВИЙ РІК
БУДЕ СПОВНЕНИЙ
НОВИМИ
ПРОФЕСІЙНИМИ
ЗВЕРШЕННЯМИ!**

**Дорогі колеги та студенти!
Щиро вітаю Вас з Новим роком та
світлим святом Різдва Христового!**

Нехай добра доля постійно крокує поруч з Вами, а мрії та сподівання в ці святкові дні обов'язково перетворяться на реальність! Хай новий рік буде сповнений новими професійними звершеннями та здобутками!

Бажаю Вам і Вашим родинам завжди бути багатими на міцне здоров'я, добро та радість, щоб усі ваші починання та щоденні справи увінчувалися успіхом, а Різдвяна зоря запалила у Ваших серцях вогонь віри та любові, надії, оптимізму й невичерпної енергії!

Нехай ці чудові зимові свята будуть щедрими й радісними, а Божа благодать ніколи не покидає Вашої оселі, в якій завжди пануватимуть мир, злагода і достаток.

Будьте вільні у власних помислах, відповідальні у своїх діях та духовно багаті від добра, подарованого людям!

**Михайло КОРДА,
ректор ТДМУ,
професор**

ВІДМІННИКИ НАВЧАННЯ

Христина ВРУБЛЕВСЬКА – студентка 3 курсу стоматологічного факультету.

Стор. 6

ДО ВІДОМА

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ
НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО
МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ»
ОГОЛОШУЄ КОНКУРС
НА ВАКАНТНІ МІСЦЯ
ЗА ДЕРЖАВНИМ
ЗАМОВЛЕННЯМ**

на медичному факультеті зі спеціальності «Лікувальна справа» – 3 місця.
Студенти, які навчаються за кошти фізич-

них або юридичних осіб, мають право подати декану факультету:

- заяву на ім'я ректора університету щодо участі в конкурсі із зазначенням мотивації переводу;
- довідку про успішність за період навчання;
- копії документів, що дають право на отримання соціальних пільг;
- довідку про участь студента в науковому або громадському житті (факультету) університету, країни.

До участі в конкурсі не допускають студентів, які порушували правила внутрішнього розпорядку.

Термін подачі документів – два тижні з дня опублікування оголошення.

ОГОЛОШЕННЯ

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ
НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО
МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ»
ОГОЛОШУЄ КОНКУРС
НА ЗАМІЩЕННЯ ПОСАД:**

НА МЕДИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ:

– завідувача кафедри внутрішньої медицини № 3 – 1 посада.

Вимоги до претендента: наявність наукового ступеня доктора наук, вченого звання професора відповідно до профілю кафедри, стаж науково-педагогічної роботи – не менше десяти років.

– доцента кафедри нормальної фізіології – 1 посада;

– доцента кафедри іноземних мов – 1 посада;

– доцента кафедри анатомії людини – 1 посада.

Вимоги до претендентів: наявність наукового ступеня кандидата наук, стаж науково-педагогічної роботи – не менше п'яти років.

НА ФАКУЛЬТЕТІ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ:

– професора кафедри хірургії № 2 – 1 посада.

Вимоги до претендента: наявність наукового ступеня доктора наук, вченого звання доцента, стаж науково-педагогічної роботи не менше десяти років.

– доцента кафедри внутрішньої медицини № 2 – 1 посада.

Вимоги до претендента: наявність наукового ступеня кандидата наук, стаж науково-педагогічної роботи – не менше п'яти років.

**У НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОМУ
ІНСТИТУТІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ:**

– доцента кафедри хірургії – 1 посада.

Вимоги до претендента: наявність наукового ступеня кандидата наук, стаж науково-педагогічної роботи – не менше п'яти років.

Термін подачі документів – один місяць з дня оголошення.

Звертатися:
46001, м. Тернопіль, майдан Волі, 1,
відділ кадрів, тел. 52-14-64.

РОЗШИРЕННЯ НАУКОВОЇ СПІВПРАЦІ З ПОЛЬСЬКИМИ КОЛЕГАМИ

Делегація Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського у складі ректора, професора Михайла Корди та проректора з наукової роботи, професора Івана Кліща 5-8 грудня перебувала у Варшавському університеті на запрошення адміністрації цього закладу. У рамках візиту відбулася зустріч з проректором з наукової роботи польського вишу, професором Мацеєм Душиком, під час якої обидві сторони обговорили можливості майбутньої співпраці між двома вищими навчальними закладами. Зокрема, було домовлено про укладання угоди щодо можливості стажуван-

ня та проведення наукових досліджень науковців ТДМУ на базі наукових лабораторій Варшавського університету, виконання спільних наукових проєктів, участь польських студентів у міжнародних літніх школах, які щорічно відбуваються в нашому університеті.

Одним з важливих напрямків співпраці є виконання спільних наукових проєктів між Тернопільським медуніверситетом і Центром біологічно-хімічних наук Вар-

шавського університету. Про це йшлося під час зустрічі з директором центру Конрадом Завадські та керівником фінансового відділу Збігневом Рогульські. Вони ознайомили ректора ТДМУ, професора Михайла Корду з можливостями Центру та проєктами, які в ньому впроваджують. Значну увагу приділили лабораторіям радіохімії для медицини та промисловості, біомакромолекулярних досліджень, екології рослин й охорони середовища, біогеохімії та екології екосистем. Делегація нашого університету ознайомила-ся з роботою цих лабораторій та можливостями кооперації наукових досліджень. Польські колеги наголосили, що вони готові до

співпраці й пошуку тих наукових проєктів, які можна було б виконувати спільно з ТДМУ.

Окрім того, під час візиту відбулася зустріч з директором і керівниками підрозділів Військового інституту гігієни та епідеміології. Науковці цього закладу також втілюють низку проєктів, які є цікавими для дослідників ТДМУ в рамках подальшої співпраці. Це стосується питання біотероризму та біобезпеки, регенеративної медицини, фармакології і токсикології, гігієни харчування військовослужбовців. Між адміністрацією інституту й ректором ТДМУ була досягнута домовленість щодо підготовки двосторонньої угоди про співробітництво, а також розробки спільної концепції наукового проєкту для подання його на конкурс Програми транскордонного співробітництва.

Поїздка відбулася за кошти сторони, яка приймала.

РЕКТОР ВІДЗНАЧИВ КРАЩИХ СТУДЕНТІВ

Під час позачергового засідання вченої ради університету, яке відбулося 14 грудня цього року, ректор Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського, професор Михайло Корда вручив подяки кращим студентам вишу за їхні досягнення в навчанні, науці, спорті, творчості, благодійній діяльності та відданості батьківщині. Молоді люди за свої труди також отримали премії. Відзначення кращих студентів у шести номінаціях вперше відбулося наприкінці торішнього грудня. З того часу таке стимулювання молоді до розкриття своїх талантів стало традиційним.

Цього разу подяки та премії отримали такі студенти медичного факультету: Віктор Міщанчук – за відмінні успіхи у навчанні, Катерина Галей – за вагомі досягнення в науковій роботі, Іван Калька – за вагомі досягнення у спорті, Ілліана Года – за активну волонтерську діяльність, Ірина Токарчук – за активну громадську позицію, Ксенія Олійник – за активну участь у культурно-мистецькій роботі.

Упродовж двох семестрів Віктор Міщанчук демонстрував найкращі успіхи в навчанні та складав іспити на найвищі бали. Катерина Галей цього року взяла участь у Міжнародних науково-практичних конференціях у Вроцлаві та Кракові

(поїсла 1 місце у секції «Внутрішні хвороби»), пройшла літню практику у Вроцлавському медичному університеті. Іван Калька впродовж

нинішнього року був учасником багатьох змагань міжуніверситетського, обласного та міського рівнів, а також став організатором змагань у ТДМУ. Ілліана Года попередніми роками та впродовж 2016 року активно брала участь у роботі з представниками соціально незахищеного верств населення та благодійного фонду «Карітас». Ірина Токарчук неодноразово долучалася до оборони країни у складі добровольчих батальйонів на Сході України, проводила навчання для бійців АТО та волонтерів з домедичної допомоги. Ксенія Олійник – переможець міжнародних вокальних конкурсів і міського фестивалю-конкурсу «Окрилені піснею».

СТУДЕНТИ ВСІХ ВИШІВ ЗІБРАЛИСЯ В ТДМУ В РАМКАХ ПРОЄКТУ СПРИЯННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В УКРАЇНІ

З проєктом сприяння академічної доброчесності в Україні SAIUP, який впроваджують за підтримки Американських рад з міжнародної освіти, Посольства США та МОН України, 7 грудня мали можливість ознайомитися студенти всіх вишів Тернополя. Кількогодинний нон-стоп лекцій, презентацій та дебатів «University Brain Battle» відбувся цього дня в читальній залі бібліотеки Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського. Нагадаємо, що ТДМУ є учасником цього проєкту разом з іншими дев'ятьма університетами України.

На захід «University Brain Battle» координатори від SAIUP запросили відомих спікерів, кращих професорів, професійних

тренерів, цікавих лекторів, відомих людей, які досягли професійного успіху, мали міжнародні стажування. Лекції студентам

прочитали фахівці Києва, Львова та Тернополя, зокрема, Стефан Хміль, Ігор Папуша, Сергій Новіков, Юлія Зелінська та Ми-

хайло Пінчак. Між лекціями, які відбувалися в інтерактивному,

дискусійному форматі, студенти брали участь в інтелектуальній грі «Mind Game», тематичних дебатах і тимблдингу, де перше місце посіла команда Тернопільського національного технічного університету імені І.Пулюя.

Також захід відвідали заступник міського голови Тернополя Леонід Бицюра та представник Американських рад з міжнародної освіти Юлія Солодько.

Співпраця з усіма університетами в Тернополі в такому форматі є надзвичайно важливою. Приємно було бачити мотивованих, зацікавлених студентів і лекторів, які одразу погоджувалися поспілкуватися з молоддю на цю тему.

Координаторами проєкту серед студентської молоді є Ірина Підгайна та Андрій Михнюк.

Добірку підготовлено за матеріалами прес-служби ТДМУ

Редактор **Г. ШИБАЛИНЧУК**
Творчий колектив: **Л. ЛУКАЩУК,**
Л. ХМІЛЯР,
М. ВАСИЛЕЧКО
Комп'ютерний набір і верстка:
Р. ГУМЕНЮК

Адреса редакції:
46001,
м. Тернопіль,
Майдан Волі, 1,
тел. **52-80-09; 43-49-56**
E-mail **hazeta.univer@gmail.com**

Засновники:
Тернопільський
державний університет
ім. І.Я. Горбачевського,
управління охорони здоров'я
облдержадміністрації

Видавець:
Тернопільський
державний медичний
університет
ім. І.Я. Горбачевського
Індекс **23292**

За точність
викладених фактів
відповідає автор.
Редакція не завжди
поділяє позицію
авторів публікацій.

Реєстраційне свідоцтво
ТР № 300 від 19.12.2000
видане
управлінням у справах
преси та інформації
облдержадміністрації

Газета виходить
двічі на місяць
українською мовою.
Обсяг – 3,33 друк. арк.
Наклад – 1000 прим.
Замовлення № 168

Газету набрано, зверстано,
віддруковано у Терно-
пільському
державному університеті
ім. І.Я. Горбачевського.
46001, м. Тернопіль,
Майдан Волі, 1.

ЧИ ВСЕ ЗВАЖЕНО Й ПРОДУМАНО, ЩОБ УНИКНУТИ РИЗИКІВ

Нововведення в галузі охорони здоров'я, які мають стати реальністю вже з початком 2017 року непокоять медичних працівників: чи все зважено й продумано, аби уникнути наслідків?

Чи не занадто радикальні ці зміни й що можемо очікувати від таких реформ у розмові з доцентом кафедри соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я з медичною статистикою Тернопільського медуніверситету Ольгою ЛИТВИНОВОЮ.

– Зміна принципів фінансування нині декларується як основа реформи системи охорони здоров'я. Як позначиться це на діяльності галузі загалом?

– На мій погляд, зусиллями МОЗ домогтися цього досить складно, позаяк механізм фінансування бюджетної системи регламентує Бюджетний Кодекс України, який затверджує Верховна Рада як Закон України та підписує Президент України. Головним розпорядником державних коштів у системі охорони здоров'я є МОЗ України, яке розподіляє їх винятково між закладами свого підпорядкування. Головними ж розпорядниками коштів місцевих бюджетів будуть ради народних депутатів відповідного рівня – обласного, районного, міського, селищного та сільського.

Питання оплати праці лікарів також нині нормоване державними актами та регламентоване посадовими окладами (тарифними ставками) працівників бюджетної сфери, оплата праці яких здійснюється за Єдиною тарифною сіткою. Наразі МОЗ України жодним чином не може впливати на її формування.

З 1 січня 2017 року схему посадових окладів (тарифних ставок) працівників установ, закладів та організацій, що фінансуються з бюджету, планується формувати на основі мінімального розміру посадового окладу (тарифної ставки), який встановлює Кабінет Міністрів України у розмірі, не меншому від прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на 1 січня календарного року, а також на основі міжпосадових (міжкваліфікаційних) співвідношень розмірів посадових окладів (тарифних ставок) і тарифних коефіцієнтів. Це означає, що для запровадження нових умов оплати праці лікарів первинної ланки (згідно з укладеними угодами), необхідно буде виводити їх з переліку працівників бюджетної сфери та перебудовувати

систему фінансування, що є компетенцією винятково Кабінету Міністрів України.

Гадаю, недоречно створювати примусові механізми, які змушуватимуть людей звертатися до сімейного лікаря. В період розквіту інформаційних технологій не варто недооцінювати поінформованість населення та його вміння працювати з інформацією. Нині не так багато людей, які не можуть визначитися з тим, до якого вузького фахівця їм звертатися у разі тих чи інших проблем зі здоров'ям. Тож чи потрібно завалювати лікарів зайвою роботою? Як приклад – якщо пацієнт і сімейний лікар мають можливість скористатися такими технологіями як Skype, Viber, WhatsApp, навіщо останньому в розпал епідемії грипу, без засобів індивідуального захисту, обходити всіх грипозних хворих по домівках, наражаючись на потенційну інфікованість (а цього вимагають стандарти!) До речі, за кордоном такого «правила» немає. Тож у контексті реформування системи охорони здоров'я потрібно подбати не лише про розробку механізмів контролю, стандартизації, обмежень, вимог, регламентації лікарської діяльності, а й про захист лікаря – фізичний (щоб обезпечити його від зайвого ризику інфікування, зазіхання на життя та здоров'я тощо), а також соціальний. Невирішеність цього питання поставила лікарів на найнижчу ієрархічну сходинку суспільства, породила зневагу до медпрацівників, а відповідно й їх озлобленість у відповідь. Виходячи з методики визначення вартості роботи лікаря за собівартістю, його мінімальна заробітна платня нині повинна стартувати від 15 тисяч гривень. Лише тоді буде встановлена соціальна справедливість у ставленні до представників цієї важкої, але шляхетної професії.

– Медичне страхування, яке стартує в Україні вже в січні наступного року, дає повну можливість вільного вибору сімейного лікаря. Чи не перетвориться таке «полегшення» на «неоголошену війну» у боротьбі за пацієнта?

– Щодо вільного вибору лікаря, то така можливість в Україні вже існує. Це задекларовано Основами законодавства України про охорону здоров'я. Але якщо лікарі отримуватимуть кошти за кількістю підписаних контрактів з пацієнтами, виникнуть певні ризики. По-перше, кожен лікар буде зацікавлений укласти якомога більше угод з потенційно здоровими людьми. Мало хто

захоче отримати невігідних пацієнтів – хронічних хворих, інвалідів, осіб з наркотичною чи алкогольною залежністю. До того ж не зрозуміло, чому пацієнтів дискримінували, дозволивши обирати тільки сімейного лікаря? Як виглядатиме ситуація, коли вибір пацієнта та сімейного лікаря в пошуку вузького спеціаліста не співпадатиме? Що робити, коли батьки захочуть вибрати лікуючого лікаря для своєї дитини з числа педіатрів стаціонару, а не сімейного лікаря? Як вибійти із ситуації, коли пацієнт не обрав собі лікаря, але раптом захворів і потребує медичної допомоги? Чимало запитань виникає і до «річного тарифу» за одного пацієнта, визначеного у 210 гривень. Якщо цю ідею

Ольга ЛИТВИНОВА, доцент ТДМУ

втілять (адже нині не існує відповідних механізмів), передусім потрібно детально розписати, куди саме підуть ці кошти, а не просто «за пацієнтом». Чи це лише заробітна платня лікаря, чи й кошти на комунальні платежі за приміщення для прийому. Можливо, сюди врахували оплату за лабораторні та інструментальні обстеження, консультації вузьких фахівців? Чи зможе лікар отримувати з цих коштів компенсацію за тимчасову втрату власної працездатності (та своїх помічників) або ж оплачувати роботу середнього та допоміжного персоналу? І як в такому разі вирішуватиметься питання забезпечення мінімальної заробітної платні, якщо лікарю не вистачить певної суми? Чи входить у «дозвільний» перелік використання згаданих коштів як капітальних вкладень, їх розміщення на депозитний рахунок під відсотки? Як лікар сплачуватиме (і чи сплачуватиме взагалі) податки з вказаної суми, чи «охоплює» вона витрати на медикаменти, необхідні для лікування пацієнтів чи вони й надалі купуватимуть ліки й засоби ме-

дичного призначення з власної кишені? За що лікар купуватиме бланки документації, реєстраційні журнали, комп'ютерну техніку і т.д. і т.п. Як бачимо, запитань більше, ніж відповідей.

– Ваше ставлення до того, що частину функцій МОЗ буде покладено на новостворену Національну службу здоров'я.

– Пропозиція щодо створення Національної служби здоров'я (агенції) зі статусом центрального органу виконавчої влади також викликає цілу низку запитань. Адже нині таким органом виконавчої гілки в системі охорони здоров'я є МОЗ України. Виходить, що згадана агенція має замінювати МОЗ України, а якщо її створить Міністерство, статусу центрального органу виконавчої влади вона не набуде. За будь-яких обставин в існуючому фінансово-правовому полі така агенція не зможе розпоряджатися коштами. У разі прийняття закону про обов'язкове медичне страхування, буде створено страховий фонд або каса хворих, або агенція страхового фонду, яка розподілятиме страхові надходження коштами відповідно до законодавчо визначених механізмів.

Утім, перехід до обов'язкового медичного страхування передусім передбачає визначення обсягів медичної допомоги, які надаватимуть у рамках страхової програми. І тут слід враховувати темпи розвитку можливостей медичної допомоги, які у всьому світі значно випереджають фінансові можливості. Потрібно визначити такі обсяги дуже обережно. Гадаю, не варто це робити, виходячи з «можливостей», в умовах крайньої бідності держави. «Відштовхуватися» треба не від наявних коштів, а від необхідності вишукати необхідні ресурси для надання допомоги хворим, які можуть поповнити статистику смертності від причин, яких можна було уникнути.

Анонсовані контрольні функції Національної служби здоров'я також виглядають зайвими – навіщо створювати штучні інституції, в яких лікарі контролюватимуть кожен крок один одного. У всьому світі за професійність лікарів відповідальні асоціації фахівців того чи іншого профілю. Практика авторитарного управління в радянській системі охорони здоров'я засвідчила, що за тотального чиновницького контролю медики передовсім працюють «на контрольні показники», а потім уже дбають про інтереси хворих. Жорстка вимога дотримання протоколів лікування взагалі призведе до заміщення лікаря комп'ютером, а за нинішнього стрімкого розвитку технологій це станеться дуже швидко. Однак пацієнт – це не

картинка з пазлів, це ще й стан душі, від якого залежить одужання (доведено доказовою медициною). Тільки лікар здатен доторкнутися до неї як до інструменту корекції фізичного тіла хворого та зцілити його, незважаючи на всі песимістичні прогнози протоколів лікування.

– Керівництво МОЗ нині стверджує, що одним з найважливіших показників хорошої роботи галузі має бути збільшення народжуваності на противагу рівня смертності...

– Таке твердження можна сприймати лише як невдало оформлену думку, але аж ніяк не як стратегічний напрямок. Адже коли за рівень смертності мешканців ще якось можна питати з медиків (хоча від них залежить не все в цьому питанні), то їхній вплив на показники народжуваності, зростання захворюваності, тривалості життя не зможе перевищити 10%. Коли людина живе за межею бідності, не може знайти роботу або ж працює в неналежних умовах, не бачить оптимістичного майбутнього своїх дітей, якість харчування не витримує жодної критики, то чи зможе лікар вплинути на забезпечення збереження її здоров'я? Питання, погодьтеся, риторичне. Профілактика – це не лише тотальна диспансеризація, хоча від її якості також багато чого залежить. Формальний підхід до проведення диспансеризації населення ми вже проходили в Радянському Союзі, а неформальний потребує забезпечення відповідних умов і можливостей, а також й належних капіталовкладень. Поза сумнівом, це питання краще вирішувати шляхом інвентаризації матеріальної бази, уникнення дублювання обстежень і розпорощування діагностичного обладнання та «викривленої» економії, коли, наприклад, дороговартісне обладнання працює чотири години на добу через те, що керівництво закладу «заощаджує» на додатковій ставці лікаря тощо. Але ж витрати на профілактику та запобігання захворювань у будь-якому разі будуть значно меншими, ніж кошти на їх лікування.

Реформу варто розглядати з позиції інтенсифікації, а не оптимізації (як синонім скорочення), хоча останній варіант нині найбільш вживаний. Безперечно, стаціонар, де хворому ставлять крапельницю на 40 хвилин, а решта часу він нудиться у стінах лікарні або йде додому, якщо живе неподалік, не потрібен. Сучасний стаціонар має бути прирівняний до палат інтенсивної терапії з відповідним обладнанням і можливостями, але його утримання не повинне лягати на плечі пацієнтів. Такі заклади взагалі не мають бути зацікавленими у пацієнтах, адже тут вони перебувають у тяжкому чи й критичному стані. Тож усі розмови про «приваблення» пацієнтів чи бізнес з усіма його маркетинговими технологіями у стаціонарних установах несумісні з моральними засадами.

(Продовження на стор. 4)

ДУМКИ ВГОЛОС

ЧИ ВСЕ ЗВАЖЕНО Й ПРОДУМАНО, ЩОБ УНИКНУТИ РИЗИКІВ

(Закінчення. Поч. на стор. 3)

– Ще одна цікава тема інновацій – створення госпітальних округів. Справа для нашої медицини цілковито незвідома й законодавчо не достатньо урегульована?

– Наголос реформування структури системи охорони здоров'я України (в тому числі формування госпітальних округів) потрібно робити на доступності хворого до лікаря, а не до лікувального закладу. Різниця в щільності проживання населення, стані доріг, географічних умов регіонів України унеможливають доцільність застосування уніфікованого технічного підходу до структурних змін, наприклад, створення однієї лікарні на 100 чи 120 тисяч мешканців, розміщення закладу на відстані, що забезпечує 60-хвилинний доїзд тощо. У нас є села, куди рейсовий автобус ходить лише раз на добу та й то в одному напрямку – сьогодні туди, а завтра назад. А є села й хутори, куди дороги немає взагалі. З таких населених пунктів хворий щонайменше годину добиратиметься до найгіршої траси. Важко буде поєднати чи-

сельність населення для обслуговування та час доїзду – якщо об'єднати населення кількох районів, щоб набрати необхідні 100 тисяч осіб, не вкладається у 60 хвилин доїзду, а якщо за основу взяти час, виникнуть проблеми з чисельністю пацієнтів. Взагалі ж створення госпітальних округів – це частина адміністративної реформи, яка не входить до функцій МОЗ України. Термін «госпітальний округ» виник з припущення, що саме лікарні є тими якірними установами, навколо яких можна формувати нові територіальні громади. А в Україні вирішили реформувати лікарняну мережу, в тому числі створюючи лікарні першого та другого рівнів. Тож якщо йдеться про рівні надання допомоги, тоді необхідно вносити зміни в Основи законодавства України про охорону здоров'я (щодо первинної, вторинної та третинної медичної допомоги). Якщо ж йдеться про нові дефініції рівнів закладів охорони здоров'я, то потрібно також чітко їх визначити. Нині в Україні запроваджені акредитаційні категорії медичних закладів.

– Чи зможе Агенство з фінансування охорони здоров'я (національний замовник медичних послуг) за наявного рівня бюджетного фінансування системи охорони здоров'я забезпечити гарантований держпакет медпослуг?

– Ще з 1992 року стаття 7 Основ законодавства України про охорону здоров'я «Гарантії права на охорону здоров'я» декларує «надання всім громадянам гарантованого рівня медичної допомоги в обсязі, що встановлює Кабінет Міністрів України». На жаль, донині цей рівень не розроблений. Свого часу йшлося про те, що базовий пакет охоплюватиме педіатричну, швидку та невідкладну допомогу, лікування інфекційних і соціально небезпечних захворювань та допомогу при пологах. Нині, можливо, потрібні інші критерії. До того ж Кабмін мав би визначити гарантований рівень, який на місцях зобов'язані забезпечити, а якщо є можливості – й збільшити за кошти місцевих громад. Цей рівень потрібно переглядати щорічно, «прив'язуючи» не до наявних коштів, а до стану здоро-

в'я населення та потреб у його покращенні. Визначення такого рівня досить делікатне питання – воно має поєднувати надійний захист населення державою та водночас стимули для громадян дбати про власне здоров'я. Тоді це дасть змогу планувати витрати системи й досягати соціальної гармонії в суспільстві. Все, що виходить за межі гарантованого рівня медичної допомоги, може забезпечуватися приватним сектором і фінансуватися приватними коштами чи посередництвом добровільного медичного страхування.

З конкуренцією в системі медичної допомоги потрібно бути дуже обережними. Вона можлива в питаннях сервісу, але цілковито неприйнятна тоді, коли йдеться про якість надання медичної допомоги – неякісних послуг в охороні здоров'я априорі не може бути. Проблема у тому, що з позицій пацієнта, лікаря та держави питання якості виглядає по-різному. Якість – це відповідність певним характеристикам, які забезпечують корисність цього продукту чи окремому товару. З точки зору па-

цієнта – це те, що він очікує від певної послуги (оцінює її якість сам, або ж це роблять його родичі, опікуни). Практикуючий лікар чи адміністрація лікарні надають професійну оцінку якості – чи задовільняє послуга потреби споживача з огляду на вимоги Базисних стандартів медичної допомоги в Україні. База регламентує клінічні аспекти надання медичної допомоги хворим у вигляді стандартів медичної допомоги, клінічних протоколів (а також протоколів надання медичної допомоги), нормативів надання медичної допомоги, методичних рекомендацій тощо.

Якість з позицій держави – це найефективніше та найпродуктивніше використання лімітованих ресурсів. Оцінювачами тут виступатимуть адміністрація та власники лікарні, а також громадські організації, у полі зору яких перебуває відповідний медичний заклад.

Тож хочеться вірити в те, що в процесі реформування такої вразливої системи як охорона здоров'я, керманічам галузі й державі загалом вистачить професійності, мудрості й терпіння, щоб врахувати всі застереження та збалансувати ризики й перспективи побудови нової системи, яка б задовольняла потреби пацієнтів та інтереси лікарів.

**Лариса ЛУКАЩУК,
Микола ВАСИЛЕЧКО (фото)**

Новини

СТУДЕНТИ ВІДВІДАЛИ ОРГАНІЗАЦІЮ «СИЛЬНІ ДУХОМ»

Студентський актив нашого університету 6 грудня навідав в гості до організації інвалідів «Сильні духом». З нагоди Дня Збройних сил України усі разом згадали, якою дорогою ціною ми вибороли та продовжуємо відстоювати свою незалежність, єдність і свободу. У невеличкій кімнаті зібралися люди, яким не байдужа доля нашої держави.

Як зауважила ведуча заходу Мар'яна Яремишин, історія будь-якого народу містить періоди, дати, які є вирішальними та доленосними в його житті. Ми повинні пам'ятати і не забувати героїчні сторінки, коли проливали кров патріоти. Адже хто не знає минулого, той не вартий майбутнього.

Розпочали захід піснею про нескорений дух і прагнення до свободи – «Еверест», яку виконали студенти Святослав Цебрик, Сергій Калмазан (гітара) та Антон Дубровка (баян).

Подвиги Героїв Небесної Сотні та всіх тих, хто боровся за свою гідність взимку 2014-го року, згадали у віршах Назар Заник та Ірина Хом'як, а зворушлива пісня «Мамо, не плач» у ви-

конанні Софії Микулич змусила просльозитися всіх присутніх.

Сторінками АТО вкотре провели глядачів Тетяна Іваніцька, що виконала авторський вірш «Ще крок», та Софія Лисецька з

мується сильний народ і справді незалежна країна. Незалежність – це відчуття власної самоповаги, можливість втілювати власні здібності й плани. Незалежність, так само, як і демократія, не може

піснею «Не твоя війна» гурту «Океан Ельзи».

На завершення всі учасники виконали вже традиційну, але надзвичайно щирі пісню «Україна».

«Не лише вишиванкою, конкурсами народних пісень і танців у напіврозвалених неопалених будинках культури, навіть не шкільними творами про мову каліновою й пісню солов'їну фор-

бути повноцінною без імпульсу «знизу». Тільки в ділах і звершеннях кожного громадянина полягає сила і незалежність держави. І про це треба пам'ятати. А ще треба пам'ятати, що саме від нашої діяльності, способу життя, способу мислення залежить якою буде Україна», – такими словами завершили вечір студенти ТДМУ.

Яніна ЧАЙКІВСЬКА

ЗАВІТАЛИ ДО ВИХОВАНЦІВ НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ЦЕНТРУ

Студенти-медики, члени науково-краєзнавчої студії ТДМУ «Терполяни» напередодні свята Миколая побували у Тернопільському обласному навчально-реабілітаційному центрі. Зі святом дітвору, що збиралася в актовій залі, привітав доцент кафедри філософії та суспільних наук ТДМУ, керівник науково-краєзнавчої студії «Терполяни»

Леонід Кравчук. Він передав малечі найкращі побажання від ректора ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського, професора Михайла Корди. Здоров'я та всіляких гараздів хлопчикам і дівчаткам побажали доцент кафедри філософії та суспільних наук ТДМУ Тарас Кадобний та заступник міського голови Тернополя Леонід Бицюра. Відтак ведуча, студентка 2 курсу медичного факультету Оксана Грам'як оголосила про виступ учасників концертної програми. Популярні пісні прозвучали у виконанні другокурсників медичного факультету Хуберта Міко-

ши, Лілії Ісків. Студент 2 курсу медичного факультету з Гани Браян Адді продемонстрував вражаюче вміння голосом імітувати звучання різних музичних інструментів та звуки природи.

І ось настала настала найочікуваніша мить вручення подарунків. Про них поділяли студенти-медики й самі виступили в ролі помічників Святого Мико-

лая. Вони роздали дітям привезені ласощі, а також матеріали для рукоділля, малювання. Директор обласного навчально-реабілітаційного центру Ірина Король тепло подякувала гостям за свято, яке zorganizували дітям.

Лідія ХМІЛЯР

СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ ФАРМАЦЕВТИКИ УКРАЇНИ

«Науково-технічний прогрес та оптимізація технологічних процесів створення лікарських засобів» – таку назву мав форум, що зібрав у нашому університеті провідних авторитетних фахівців фармацевтичної галузі. Понад 100 науковців і фахівців практичної фармації прибули з різних куточків країни – Львова, Запоріжжя, Харкова, Івано-Франківська, Києва, Чернівців, Дніпра, Тернополя.

Організатори форуму представили на розгляд учасників розмаїтий спектр питань з оптимізації фармакоеконімічних досліджень, технологічних процесів пошуку й створення ліків, їх фармацевтичного аналізу. Були висвітлені проблемні аспекти інформаційних технологій та автоматизації наукових досліджень з розробки порепаратів,

(На передньому плані, зліва направо): **Тарас ГРОШОВИЙ, професор, Іван КЛІЩ, проректор ТДМУ, професор**

мосфері професійного спілкування виробити головні стратегії діяльності фармацевтики України. Така спільна праця дозволить у подальшому розвивати нові напрямки наукових досліджень та акумулювати найкращий досвід, інновації задля розвитку та по-

«5-Ен-4-тіазолідини та їх похідні як акцептори Міхаеля. PAINS чи ефективні «матриці» в дизайні потенційних лікарських засобів».

Професор Національного фармацевтичного університету Вікторія Кисличенко оприлюднила власні дослідження щодо медичного засобу ресвератрол, повернувши увагу до кардіопротекторної дії препарату та проблем антистаріння.

Серед широкого розмаїття виступів прийшло вразило, як позиціювали на форумі особу семизіркового фармацевта, що в сучасному світі постає багатогранною особистістю. Завідувач кафедри організації та економіки фармації Львівського медуніверситету Богдан Громовик мовив з цієї тематики у світлі концепції Всесвітньої організації охорони здоров'я, з посиланнями та врахуванням українських реалій. Доповідач зазначив, що ще 1997 р. у Ванкувері консуль-

гою пільгового оподаткування суб'єктів господарювання, які надають бази для проходження виробничої практики студентів. Завершуючи доповідь, Б. Громовик підкреслив, що якісна фармацевтична освіта є результатом належної співпраці держави, університетів, працедавців і професійних самоврядних організацій.

Наступною була доповідь професора ТДМУ, заслуженого діяча науки і техніки України, лау-

графії на ЛРС», кандидат фармацевтичних наук Еліна Котова представила доповідь на тему «Систематизація фармакопейних вимог до методів контролю якості ЛРС», а кандидат меднаук, керівник групи розробки та впровадження програм професійного тестування для лабораторій контролю якості лікарських засобів Марина Дмитрієва заголосила увагу на проблемах виконання фармакопейних методів аналізу за результатами професійного тестування.

Не оминули на форумі й теми застосування нанотехнологій у фармації. Доповідь про розробку лікарських засобів з наночастинками металів з позицій сучасності та перспектив розвитку для учасників конференції підготувала завідувача кафедрою техно-

Володимир БІГУНЯК, професор ТДМУ, та Наталія ПОЛОВКО

реата Державної премії України в галузі науки і техніки Володимира Бігуняка. Науковець розповів про використання кріоліфізованих ксеноімплантатів у медичній практиці. Оригінальна авторська технологія виготовлення ксеношкіри в лабораторії кріовакуумного консервування біологічних субстратів ТДМУ дозволяє забезпечити виготовленими в Тернополі замінниками шкіри лікувальні установи України, серед яких 28 опікових центрів. Про-

логія ліків і біофармації Львівського медуніверситету Світлана Білоус. З великою увагою присутні слухали й доповідь завідувача кафедри фармації Івано-Франківського медуніверситету, професора Андрія Грицика щодо стандартизації та дослідження фармакологічної активності рослинних екстрактів, а професор нашого університету Людмила Фіра розповіла про дослідження гепато- та кардіопротекторних властивостей деяких лікарських форм з рослинної сировини.

Секційні засідання присвятили розгляду питань оптимізації фітохімічних досліджень, створення та аналізу лікарських засобів, обговорили тему фармакологічних досліджень біологічно активних речовин, поліпшення технологічних процесів створення лікарських препаратів. Чимало доповідей стосувалися проблемних аспектів лікарського обслуговування амбулаторних і стаціонарних хворих, досліджень щодо менеджменту та маркетингу у фармації, оптимізації фармакоеконімічних вислідів, інформаційних технологій та автоматизації наукових досліджень.

Жвавий інтерес у учасників зібрання викликали й стендові доповіді, які розмістили у фойє університету. Серед представлених – авторські роботи молодшої зміни української фармації та досвідчених провідних фахівців з різних медичних навчальних і лікувально-профілактичних закладів, а також наукових центрів зі створення та стандартизації лікарських засобів в Україні.

Завершили форум прийняттям важливих рішень щодо перспективних напрямків діяльності у руслі передових технологій сучасної фармацевтичної справи.

**Лариса ЛУКАЩУК,
Микола ВАСИЛЕЧКО (фото)**

менеджменту та маркетингу у фармації.

Обговорили учасники зібрання й актуальні проблеми створення українських лікарських засобів у рамках стратегії імпортозаміщення, протидії виготовленню та розповсюдженню фальсифікованих препаратів, а також взаємодії профільних кафедр з регуляторними органами.

Відкрив конференцію та привітав її учасників від імені голови організаційного комітету, ректора ТДМУ, професора Михайла Корди проректор з наукової роботи, професор Іван Кліщ. У своїй вітальній промові він наголосив, зокрема, на важливості таких форумів, де зустрічаються науковці, представники практичної фармації, провідні фахівці з фармацевтичного права, щоб в ат-

зитивних тенденцій на вітчизняному фармацевтичному ринку. Проректор Іван Кліщ побажав учасникам форуму плідної праці, цікавого спілкування й приємних вражень від перебування на Тернополі. З найкращими побажаннями активної та плідної праці звернувся до учасників співголова оргкомітету науково-практичної конференції, завідувач кафедри управління та економіки фармації з технологією ліків ТДМУ, професор Тарас Грошовий.

Пленарне засідання конференції розпочали з виступів гостей. З великою зацікавленістю слухала аудиторія виступ професора, завідувача кафедри фармацевтичної, органічної та біоорганічної хімії Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького Романа Лесика

тативна група ВООЗ визначила сім основних функціональних обов'язків фармацевта, а саме: надавати допомогу, приймати рішення, а також бути контактним, менеджером, довічним учнем, учителем і лідером. Професор виділив 11 основних причин, які не сприяють високому рівню підготовки фармацевтичних фахівців. До того ж, на його думку, варто змінити парадигму відносин між працедавцями й навчальними закладами. Через запровадження моніторингу вимог працедавців до якості підготовки фахівців і систематичне удосконалення фармацевтичних освітніх стандартів задля адаптації навчального процесу в навчальному закладі фармацевтичного спрямування до реалій фармацевтичної практики, а також за допомо-

фесор Володимир Бігуняк поділився з присутніми багаторічним власним досвідом використання кріоліфізованих ксеногенних тканин у медичній практиці.

Варто зауважити, що вперше у такому поважному зібранні взяли участь спеціалісти Українського наукового фармакопейного центру якості лікарських засобів, озвучивши актуальні проблеми вітчизняної фармакопеї. Зокрема, старший науковий співробітник лабораторії загальної фармакології Юлія Меркулова мовила про оптимізацію методик контролю якості лікарських засобів за показником «Бактеріальні ендотоксини», керівник напрямку ДФУ «Лікарська рослинна сировина», завідувач сектору «Експериментальна підтримка розробки моно-

ХРИСТИНА ВРУБЛЕВСЬКА: «ПРОФЕСІЯ ЛІКАРЯ ВИМАГАЄ ПОСТІЙНОГО НАВЧАННЯ»

– Козівську гімназію ім. Володимира Герети ви закінчили...

– ... із золотою медаллю. Навчання мені легко давалося. Дуже любила, зокрема, уроки української мови та літератури. Брала участь у Міжнародному конкурсі знавців країнської мови ім. Петра Яцика, Міжнародному мовно-літературному конкурсі учнівської та студентської молоді ім. Тараса Шевченка, конкурсі читців-декламаторів поезії Кобзаря. Співала в гімназійному хорі, була членом драматичного гуртка «Смайлики». Мені все було цікаво, все важливо, але майбутнє своє я пов'язувала тільки з медициною. Це сімейна традиція. Мої дідусь, бабуся, батьки – медики. Дідусь і бабуся закінчили стоматологічний факультет Національного медичного університету ім. Богомольця. В Козові дідусь багато років завідував відділенням стоматологічної поліклініки. Бабуся працювала стоматологом-терапевтом. Тато – ортопед-стоматолог. Він закінчив Івано-Франківський медуніверситет, бо стоматологічного факультету в нашому виші на той час ще не було. Мама – фізіотерапевт, працює в Козівській центральній районній лікарні.

– Отож будете лікарем вже в третьому поколінні?

– Так. У дитинстві мама мені не раз казала: «Якщо хочеш стати лікарем – маєш налаштувати себе на важку працю. Це професія, що вимагає постійного навчання, здобуття нових і нових знань, досвіду». Але й важливішої професії не існує. Я в цьому переконана. Тож, коли

після закінчення школи багато моїх ровесників вагалися, яку дорогу обрати, то в мене жодних сумнівів не було: вступатиму до ТДМУ. Батьки моє рішення підтримали.

– З курсу для студентів стоматологічного факультету – середина навчання або, як кажуть, екватор. Які університетські події особливо закарбувалися в пам'яті?

– Дуже сподобалися Міжнародні студентські літні школи. Я вже двічі брала у них участь. Уперше – коли вступила на 1 курс. Побачила інформацію про літні школи, стало цікаво, записалася і не пошкодувала, бо на нас чекали важливі тренінги, цікаві мандрівки та багато позитивних вражень. Після 2 курсу долучилася до заходу знову. Я була куратором іноземної делегації студентів з Грузії, яким дуже сподобався наш університет, Тернопіль, навчально-оздоровчий комплекс «Червона калина». Нам приємно було розповісти про свою альма-матер.

– Англійською спілкуєтесь легко?

– Так, англійську знаю. Літні школи допомагають її вдосконалити. Минулого літа під час канікул побувала також у Варшаві, де мала можливість побачити, як працює стоматологічний відділ державної поліклініки, а також приватні стоматологічні клініки, ознайомитися із системою охорони здоров'я в Польщі. Наша студентська практика тривала два тижні й була дуже корисною, бо збагатилася новими знаннями, а також ми більше дізналися про країну-сусідку,

розширили коло друзів. До речі, я член польського культурно-освітнього товариства в Тернополі й беру участь в урочистих заходах в обласній філармонії 11 листопада, коли відзначають День незалежності Республіки Польща.

Загалом студентське життя дуже насичене й час збігає напрочуд швидко. Здається, нещодавно складала ЗНО, а вже скоро екватор навчання в ТДМУ та ліцензійний інтегрований іспит «Крок-1». Складаємо його 14 березня.

– За навчанням про сцену не забуваєте?

– У нашому університеті для розвитку творчих талантів створені всі умови. З першого курсу виступаю в складі команди КВК «Анестезія», яка вже полюбила глядачам. Як ведуча і співачка, брала участь у концертах, присвячених Дню матері, Дню захисника України, що відбулися в актовій залі університету. Мені також випала почесна місія співати на відкритті пам'ятника Героям Небесної Сотні та війни на сході України. Його звели в Козові.

– У вашому репертуарі переважають...

– ...ліричні пісні. Серед найулюбленіших – «Скрипка грає», «Три поради»...

– Почувши вас на концертах, мушу сказати: маєте чарівний голос.

– Це родинне. У нашій сім'ї всі гарно співають. І бабуся, і мама, і молодша сестричка Соломія, яка навчається у 8 класі. Раніше я була вокалісткою районного будинку культури, а тепер сестра

мене замінила. Почасти виходило на сцену удвох. Людям наш дует подобається і я теж вважаю, що двоголосся звучить витонченіше.

А ще я дуже люблю театр. Відвідини театру для мене – найкращий відпочинок. Буваючи на виставах в обласному драматичному, насолоджуюся грою наших талановитих акторів. Усім раджу переглянути, зокрема, музичну комедію «Як наші діди парубкували». Цікавий сюжет, багато гумору, чудова музика... Дивитися таку виставу – справжнє задоволення.

– Чим запам'ятався вам рік, що минає?

– 2016-й не був багатим на позитивні емоції. Пригнічує те, що відбувається на сході України з початком російської агресії. Тож насамперед бажаю всім наступного року миру, спокою, щоб зникла тривога за день завтрашній, щоб на наш кордон ніхто не зазіхав. Мир – це те, що нині найбільше хвилює людей. Кожній родині також бажаю добра, злагоди, і найголовніше – Божого благословення.

– Де святкуватимете Новий рік, Різдво?

– Удома. Раніше на Різдво ми завжди їхали в Гримайлів до бабусі та дідуса – маминих батьків. На жаль, обоє вже померли. Тож цьогоріч Святвечір наша родина зустрічати у Тернополі. І будуть на столі обов'язкові дванадцять пісних страв, спільна молитва перед і після вечері, та тарілка з кутею для тих, кого вже немає з нами.

Лідія ХМІЛЯР

ПОБУВАЛИ НА АНДРІЇВСЬКИХ ВЕЧОРНИЦЯХ

Зимовий цикл в українській культурі наповнений цікавими святами та традиціями. Один з найцікавіших празників – це вечір перед днем Святого Андрія Первозванного, якого вважають покровителем України. Напередодні свята молодь зазвичай збиралася на вечорниці. Хлопці збиткували, а дівчата шукали відповіді щодо подальшої долі та майбутнього судженого.

Цьогоріч у традиційних Андріївських вечорницях, які зорганізувала Спілка української молоді в Україні, взяли участь іно-

земні студенти Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського. Представники Гани, Нігерії, Індії, Марокко та Єгипту 12 грудня у ресторації «Шинок» відкрили для себе багатство української культури.

Разом з українською молоддю вони кусали калиту, приворожували долю, грали у традиційні народні ігри.

Прес-служба ТДМУ

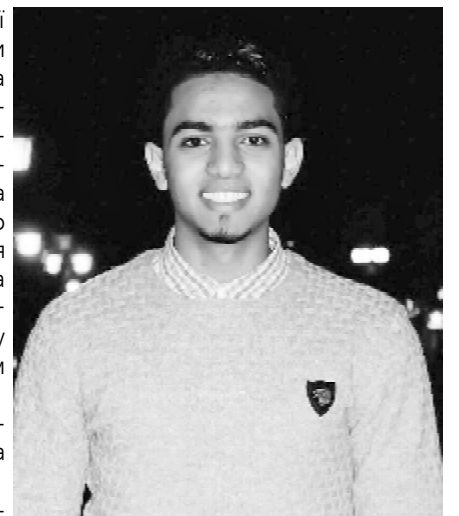
В АСОЦІАЦІЇ СТУДЕНТІВ ЄГИПТУ ТДМУ НОВИЙ ПРЕЗИДЕНТ

Нещодавно в Тернопільському державному медичному університеті імені І.Горбачевського успішно відбулися вибори президента Асоціації студентів Єгипту. Свої голоси за того чи іншого кандидата прийшли віддати 56 представників єгипетського земляцтва. Троє студентів висунули власні кандидатури. За Амра Закарію проголосувало 17 присутніх, за Ахмеда Набія – 20 осіб і за Ахмеда Салема Мохамеда Абдельджавада – 21 студент. Отже, перемогу у виборах здобув Ахмед Салем Мохамед Абдельджавад.

Своїм заступником він обрав студента Абдельрахмана Хазема.

«Я готовий постійно працювати над тим, аби єгипетські студенти об'єднувалися, були єдиним колективом. Готовий допомагати їм у розв'язанні їхніх проблем і щоб вони були активною частиною

спільноти нашого університету. Також докладалиму багато зусиль для представлення єгипетсь-

Ахмед Салем Мохамед Абдельджавад

кої культури в ТДМУ», – зазначив під час свого виступу новий президент Асоціації студентів Єгипту.

Прес-служба ТДМУ

нізувала Спілка української молоді в Україні, взяли участь іно-

Закінчується 2016 рік. Яким він був для вас? Які події запам'яталися особливо? Чого очікуєте від 2017-го? З цими запитаннями кореспондент «Медичної академії» звернулася до голови та членів студентського парламенту ТДМУ.

Ігор СТЕЦЮК, студент 4 курсу медичного факультету:

— Новий рік — це завжди новий етап у житті, нові задуми та починання, але це й привід осмислити події, що відбулися. Для мене 2016-й був як ніколи насичений, вимагав напруженої роботи та зусиль. Дуже важливою стала активна участь у роботі студентського самоврядування. У ТДМУ створені прекрасні умови для навчання студентів, наукового розвитку та цікавого дозвілля. В році, що минає, втілили багато нових проєктів, що стосуються різних аспектів студентського життя.

Переконаний, що 2017 року ми й надалі успішно вирішуватимемо завдання, які стоять перед студентським самоврядуванням нашого університету. Від щирого серця бажаю усім у новому році міцного здоров'я, сімейного благополуччя, щастя та злагоди. Нехай 2017 року всі ваші мрії, задуми та сподівання здійсняться!

Христина СІРА-ГУСАК, четвертокурсниця (медичний факультет):

— Я з нетерпінням чекаю прийдешнього року. Хочу, щоб він задовольнив мої мрії у всіх царинах життя, особливо — в навчанні. Очікую, що новий рік принесе багато сюрпризів і буде сповнений миром, любов'ю та

«СПОДІВАЄМОСЯ, ЩО 2017-Й СТАНЕ РОКОМ НОВИХ МОЖЛИВОСТЕЙ, ЗДОБУТКІВ ТА УСПІХІВ»

світлом. Намагатимуся 2017-го бути кращою, успішнішою, ніж попередніми роками, того ж бажаю і всім своїм колегам.

Олександр ЗАЄЦЬ, студент 4 курсу медичного факультету:

— Для мене 2016-й був досить насиченим. Відбулося багато різнопланових подій, які стосувалися мене особисто та студентського життя загалом. Якщо серед цих подій вибирати щось першочергове, що об'єднувало б мене та університет, то це те, що почало активно діяти студентське самоврядування у вигляді студентського парламенту. Особливо хочу відзначити велику роботу, яку зробили наші попередники на чолі з Тарасом Морозом. Вони дали нам основу для подальших дій.

Гадаю, 2017 рік буде не менш багатий на події. Бажаю кожному впевнено йти до мети та досягти її.

Ірина МАКОГІН, студентка 3 курсу стоматологічного факультету:

— Згадую 2016 рік і в мене виникають двоякі відчуття. З одного боку, він був напруженим і суворим, а з іншого — доволі цікавим і пізнавальним. Найбільше запам'ятався виборами до студентського парламенту, новими знайомствами. Від року прийдешнього очікую не менш захоплюючих подій. Сподіваюся, він стане для нас початком чогось нового.

Дональд ОДІОН ОРІАЙФО, студент 6 курсу медичного факультету:

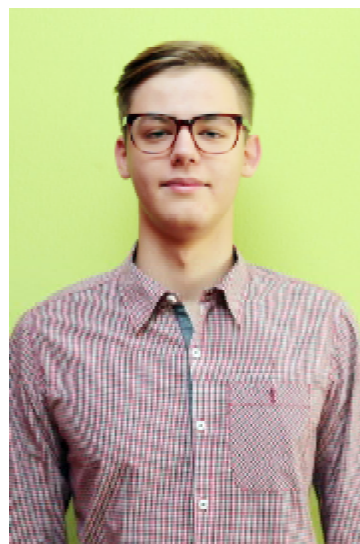
— Це був дуже цікавий рік. Так, він ставив переді мною багато вимог, але водночас був насичений цікавим життям. Мав можливість поїхати в Тбілісі, скуштувати хінкалі та інші страви грузинської кухні. Чудово! 2017 рік стане для мене роком закінчення навчання в Тернопільському медуніверситеті. З нетерпінням очікую у новому році нових вражень і перших кроків професійного життя.

Ярина ТИЛЬЧАК, студентка 1 курсу стоматологічного факультету:

— Рік, що минає, подарував мені дуже багато. Він був сповнений неймовірними миттєвостями, цікавими подіями та важливими змінами. 2016-го, покинувши шкільну лаву, я піднялася на нову сходинку свого життя — стала студенткою. В університеті знайшла вірних друзів, з головою поринула в навчання та відкрила для себе платформу для самовдосконалення у студентському парламенті. Нині, з оптимізмом дивлячись у майбутнє, сподіваюся, що 2017 року на мене чекають лише позитивні миті, продуктивна праця та нові перспективи.

Максим ЛУК'ЯНЕНКО, першокурсник (медичний факультет):

— Ще рік тому мені навіть на думку не спадало, які кардинальні зміни мене чекають. Новий університет, нове місто, нові люди... Зрештою, нове все!

З посмішкою на обличчі згадую матрикуляцію, першу зустріч з групою, представниками студпарламенту, гурток з анатомії! Не менш важливим для мене були змагання з водного поло, де я посів призові місця. Докладатиму зусиль для того, щоб 2017-й став ще продуктивнішим у плані навчання, громадської діяльності й саморозвитку. Очікую нових знайомств і мандрівок.

Олександр КОСМАН, студент 3 курсу медичного факультету:

— Для мене 2016-й був роком розвитку, я спробував багато нового: почав займатися науковою діяльністю, вдосконалював власні знання й навички у тренінгах, спробував працювати не лише в медичній сфері,

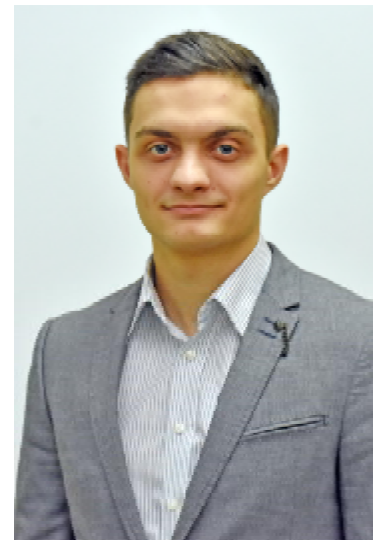

чимало подорожував, і, що особливо приємно, знайшов нових друзів.

Які події запам'яталися особливо? Передовсім робота волонтером-медиком на «Євро-2016» у Франції та поїздка з наметом на озеро поблизу села Черепашинці, що на Вінничині, після якої збагнув: в Україні є посправжньому дивовижні місця.

Плани на 2017 рік? Успішно скласти «Крок-1» та продовжити навчання, щоб у майбутньому стати висококласним фахівцем.

Віктор ГУНЬКА, третьокурсник (медичний факультет):

— 2016-й — рік кардинальних змін у моєму житті. Це час мого становлення як особистості. Надзвичайно задоволений командою, в яку прийшов, адже студентський парламент — це можливість реалізувати важливу ідею, створити цікавий проєкт, попрацювати з талановитими та розумними людьми.

Впевнений, що 2017 рік буде ще кращим, продуктивнішим! Ми впровадимо намічені проєкти й створимо всі умови для того, щоб дозвілля студентів ТДМУ було на найвищому рівні!

**Спілкувалася
Лідія ХМІЛЯР,
Микола ВАСИЛЕЧКО (фото)**

СТАНОВЛЕННЯ КАФЕДРИ ОНКОЛОГІЇ

У зв'язку з введенням до ладу нової будівлі обласного онкологічного диспансеру ректорат інституту вирішив організувати кафедру онкології шляхом злиття курсу онкології з курсом рентгенології.

На засіданні вченої ради 30 червня 1983 року я був обраний за конкурсом на посаду завідувача кафедри. До роботи взявся 9 серпня того ж року.

Курсом рентгенології завідував кандидат медичних наук, доцент Іван Тимофійович Цилюрик, учасник та інвалід війни. До складу кафедри входили кандидат меднаук Людмила Олександрівна Волкова, асистент Анастасій Тимофійович Кудін і лаборант Олександра Василівна Грицко. Цей курс в інституті вважався добре функціонуючою структурою. Вся або майже вся навчально-методична документація цілком відповідала вимогам педагогічного процесу, чого не можна було сказати про курс онкології. Штат курсу лише дві людини: завідувач курсу кандидат меднаук, доцент Микола Володимирович Скибенко – учасник та інвалід війни і кандидат

меднаук асистент Володимир Іванович Дрижак.

У 80-і роки до складу кафедри увійшли кандидат меднаук Василь Михайлович Горошко на посаду асистента, Оксана Богданівна Нагорна прийнята на посаду лаборанта, Ігор Мирославович Леськів був зарахований на посаду старшого лаборанта, а пізніше захистив кандидатську та пройшов за конкурсом на посаду асистента. На посаду асистента пройшла за конкурсом кандидат меднаук Ірина Миколаївна Дикан. За роки роботи на кафедрі вона написала та захистила докторську дисертацію. Пізніше переїхала до Києва, де завідувала відділом рентгенодіагностики в Національному інституті раку, багато років була вченим секретарем ВАКУ. Зараз вона член-кореспондент НАМН України, директор Інституту ядерної медицини та променевої діагностики Національної академії медичних наук України.

Трохи пізніше на посаду асистента кафедри прийнята Ніна Оксентівна Загурська. За ці роки вісім

осіб закінчили ординатуру. Один з них, Григорій Іванович Климнюк, успішно захистив кандидатську дисертацію. Зараз він завідує

Генадій МОРОЗ, професор

відділом дитячої онкології в Національному інституті раку і є головним дитячим онкологом України. При кафедрі була створена одна з небагатьох в Україні радіоімуннологічна лабораторія,

роботі якої зобов'язано багато здобувачів кандидатських і докторських дисертацій нашого інституту. Спільно з кафедрою інфекційних хвороб і з кафедрою туберкульозу проводили науково-дослідні роботи. База кафедри в обласному онкодиспансері була цілком сучасною й достатньо забезпеченою за кількістю навчальних кімнат, кабінетів для співробітників і для лабораторій. Сам онкодиспансер, розрахований на 400 ліжок, був забезпечений всіма необхідними службами для проведення як діагностичних, так і лікувальних процедур. Проте, як будь-яка нова структура, разом з позитивами були й певні труднощі. Здебільшого це молоді кадри, яким доводилося навчатися в процесі роботи. Це стосувалося переважно операційного блоку, анестезіології-реанімації та хірургічних відділень. Було заново створено чотири відділення, у тому числі й торакальне, якого раніше взагалі не було в структурі диспансеру. Потрібно було організувати конференції (клінічні, патологоанатомічні), виїзди в райони задля надання лікувально-консультативної допомоги та організації районних онкослужб. Проте це були молоді, активні, охочі працювати лікарі, медичні сестри.

У перші ж роки роботи були впроваджені в практику найсучасніші методи діагностики та лікування хворих, до яких слід віднести гемосорбцію, лімфосорбцію, дренажування грудної лімфатичної протоки, напівтотальне опромінювання пацієнтів з дисемінованими системними процесами, адже в той час ми не мали в своєму розпорядженні сучасної хіміотерапії. Почали проводити об'ємні поліорганні та органозберігаючі операції (клиновидні й циркулярні резекції бронхів замість пневмонектомії) та вкрай рідкісні операції (резекцію трахеї). Потрібне було відповідне анестезіолого-реанімаційне забезпечення. Найважчий наркоз проводив завідувач відділення Григорій Іванович Корицький, який відтак узагальнив всі впроваджені в практику нові методики та захистив кандидатську дисертацію.

Вважаю, що це були хоч і важкі, але найщасливіші роки в моєму трудовому житті. Навчаючи інших, я вчився сам. І я пишу і тим часом, і особливо тими людьми, з якими разом працював і які допомагали мені як могли, не зважаючи ні на час, ні на інші чинники.

Генадій МОРОЗ, професор ТДМУ

Аркадій Андрійович Цверчков родом з Кіровоградської області. 1962 року закінчив Тернопільський медичний інститут. 15 років відпрацював на Сахаліні. Невропатолог, гірничий рятувальник. Дістав з-під

«ЖИТТЯ СВОЄ ПРИСВЯЧУЮ Я ВАМ, ТОБІ, МОЯ КОХАНА АЛЬМА-МАТЕР!»

землі 600 травмованих шахтарів. Учасник ліквідації наслідків землетрусу у Вірменії 1988 року. Працював у зоні відчуження Чорнобильської АЕС. Останнім часом проживав у м. Червоноград Львівської області. Постійно підтримував зв'язки з альма-матер. Приїжджав на ювілеї університету та свого випуску. 1982 року написав такі віршовані рядки:

*«І під яким би небом
не був,
Яких мені випробувань
не знати,
Життя своє присвячую я вам,
Тобі, моя кохана
альма-матер!»*

Під час святкування 25-річчя інституту. Зліва направо: **Б.Д. БЕКОВ, О.А. ЯРОШ, А.І. ПАЛАМАРЧУК, А.А. ЦВЕРЧКОВ, В.В. ФАЙФУРА, П.Г. МАРТИНЮК** (на базі відпочинку в с. Скоморохи Бучацького району, 13 квітня 1982 року)

Аркадій Андрійович Цверчков друкувався українською та російською мовами. 2002 року на подарованому мені примірникові колективної збірки поезій «Натхнення» (Львів, 2001) залишив автограф:

*Щодо похвал в житті не
дуже ласий
(Ганьба і слава – все колись
мине!),
Не дуже-то відомий
і не класик,*

*Я хочу, щоб згадали ви мене.
2014 року Аркадія Андрійовича не стало.*

Анатолій ПАЛАМАРЧУК

Пропонуємо Вам кілька поезій Аркадія Цверчкова.

ЧОРНОБИЛЯНОЧКА

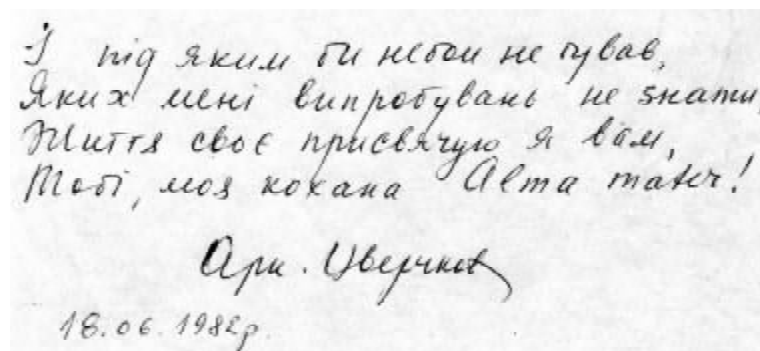
*Зовуть тебе Тетяночка,
Ти встала на світаночку,
В садку пташки щечечуть,
як в раю.*

*Моя чорнобиляночко,
Чому стоїш на ганочку,
Чи молодість пригадуєш
свою?*

*В цій хаті народилася,
Тут вчилася, тут любилася
І немовля плекала на руках.*

*Та щастя не судилося,
Воно не заблудилося –
Поховане у чорний саркофаг.*

*Словами невеселими
Зовуть вас «самоселами»,
«Вітчизною забутих і людьми».*

*Ми часто м'яко стелемо,
Про щось з трибуни мелемо,
Забувши про чорнобильські
дими.*

*О ви, квітневі раночки,
Цілунок-забавляночки,
Твоя пора кохання золота.
Тобі ж, чорнобиляночко,
На пам'ять про Іваночка*

*Лишилась лиш на цвинтарі
плита.*

м. Чорнобиль. 1999 р.

ВЕСНА ПРИЙШЛА НА УКРАЇНУ

*І вже на яблуні рожевій
Весна наносить свій мазок.
І перший теплий дощ*

*травневий
Спадає тихо на бузок.
І перший дощ, і перші
бджоли,
І перша блискавка, і грім
І так смиренний, як ніколи.
Пустун Атлантики –
Гольфстрім.
Весна прийшла на Україну,
У вишнях віхола цвіте,
І я в думках до тебе лину,
Моє сузір'я золоте!*

24.04.1992 р.

ТРАВНЕВЕ

*Весна настала беззастережно,
Віщують жаби теплі дні,
І щось ворухиться
бентежно
В самому серці десь на дні.
І ти, ще юна і вродлива,
Мені довірилась цілком,*

*Хоч голова моя вже сива,
Вишневим вмита молоком.
Як зберегти цю мить урочу,
Травневе небо голубе?
Нічого більше так не хочу,
Як тільки бачити тебе!*

3.05.1992. м. Червоноград.

БО НЕ МИНАЄТЬСЯ ЛЮБОВ

*Причепурили землю лемехи,
В гнізді чатує журавель
І кружить голову черемуха,
І в душу тьохка соловей.*

*І серце з розумом
не мириться,
І вік ще плоті не зборов.
Мені в роки свої не віриться,
Бо не минається любов.*

3.05.1992. м. Червоноград.

ДУЖЕ ВАЖЛИВО БАЧИТИ ЩАСТЯ В ДИТЯЧИХ ОЧАХ

Уже кілька років поспіль до свята Святого Миколая студенти Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського зорганізують допомогу малозабезпеченим сім'ям. Традиційно центр соціальних служб захисту прав дітей та молоді надає списки сімей, яких згодом майбутні медики відвідують з подарунками.

До цієї акції найбільше долучилися студенти 2 курсу, роботу яких координувала Юлія Бандрівська, на четвертому курсі за організацію відповідала Мар'яна Позунь, а координатором на стоматологічному факультеті була

Ярина Тильчак, на фармацевтичному — Олена Леськів. Небайдужими були представники кафедри пропедевтики внутрішньої медицини та кафедра фармакології, кафедри медицини катастроф і військової медицини, кафедри патологічної анатомії із секційним курсом та судовою медициною, всі кафедри фармацевтичного факультету.

Багато хто з молоді вже не вперше допомагає соціально незахищеним сім'ям. Чимало вражень залишилося у тих, хто вперше приєднався до добродійних справ у нашому університеті. У студентів, які вперше побували в сім'ях, виникло бажання більше долучатися до такої роботи. На їхню думку, побачене на власні очі змінює ставлення до людей навколо, до особистого життя. Всі однозначно вирішили й надалі приділяти увагу та дарувати часточку свого тепла людям, які цього потребують.

«Просидіти всі вихідні вдома або ж зробити добру справу? Звичайно ж, ми обрали другий варіант, адже наближалось свято Миколая. У цей час кожен з нас намагається бути чемним, щоб отримати гостинці, очікує на мале зимове диво, щиро вірить і сподівається. На жаль, не всі родини можуть дозволити собі ку-

пити подарунки для своїх дітей. І що ж тоді? Чи залишилися малюки без іграшок, мандарин і цукерок у це свято? На щастя, ні, адже ми змогли донести вогник добра

в оселі, де так чекали на гостинці. На душі було справді приємно, коли бачили радісний сміх дітей, які із захопленням дивилися на подарунки та щиро дякували. Ми дуже раді, що зуміли принести у домівки шматочок новорічно-різдвяної казки», — поділилася враженнями Ярина Тильчак.

Юлія Бандрівська додала, що другий рік поспіль бере участь у цій акції разом з Таєю Білоножко. «Була дуже вражена тим, скільки бажаючих з курсу відгукнулися на заклик допомогти.

Майже кожен студент нашого курсу чимось допоміг. Найбільше мені сподобалося те, як приймали нас сім'ї. З відкритим серцем і щирою посмішкою вони запрошували нас до себе, розказували історію власного життя. Після таких хвилин спілкування починаєш по-іншому дивитися на світ, розумієш, що потрібно цінувати все те, що тобі дав Бог. Я лише можу вчитися мужності й терпіння у цих жінок. На них

повинна триматися країна», — зазначила студентка.

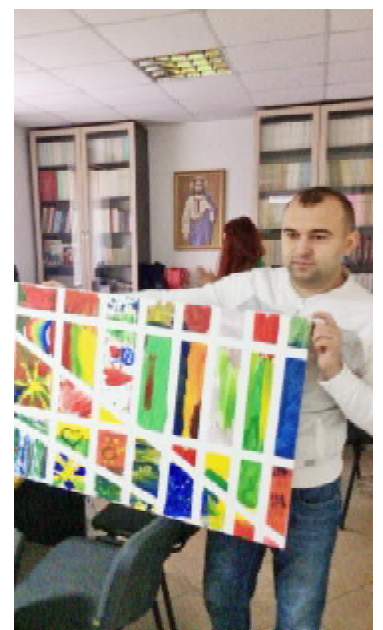
Мар'яна Позунь також каже, що в неї залишилося багато позитивних вражень. Щирі емоції дітей додали їй радості та доброго настрою. На її думку, дуже важливо бачити щастя в очах інших людей.

Окрім сімей, подарунок від Святого Миколая отримала наша випускниця-сирота, якій теж була необхідна допомога.

Яніна ЧАЙКІВСЬКА

«МИСТЕЦЬКИЙ МИКОЛАЙ» — ДЛЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ

Напередодні одного з найочікуваніших свят зимового циклу — Дня Святого Миколая, асистент кафедри фізичної реабілітації, здоров'я людини та фізичного виховання Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського Анастасія Рущка разом зі

студентами, які навчаються за напрямком підготовки «Здоров'я людини», Іриною Турською, Анастасією Макарцевою, Наталією Яшиною, Григорієм Колісником долучилися до проведення свята для дітей з особливими потребами «Мистецький Миколай».

Протягом усього свята панувала святкова, радісна атмосфера, всі із захопленням займалися різноманітною роботою — малюванням картин, ліпленням з глини, виготовленням новорічних листівок.

Результатом спільної роботи під час свята стало створення двох прекрасних картин, мальовничих сніговичків з глини та новорічних листівок.

Наприкінці свята керівництво центру фізичної реабілітації «Active Life» вручило подяки за волонтерську допомогу в організації свята.

Прес-служба ТДМУ

ПРОФКОМ ПОДАРУВАВ КАЗКОВЕ ДІЙСТВО

З нагоди свята Миколая профспілковий комітет Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського організував для дітей працівників вишу, які є членами профспілки, казкове дійство.

Виставу показали вихованці Центру творчості для дітей та юнацтва. Малеча уважно спостерігала за пригодами персонажів на сцені, співпереживала з ними.

Після театралізованого дійства всі маленькі глядачі отримали подарунки.

Прес-служба ТДМУ

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ З ПОЛЬЩІ ПОБУВАВ У БУДИНКУ-ІНТЕРНАТІ

Завідувач кафедри фізичної реабілітації, здоров'я людини та фізичного виховання, професор Д.В. Козак та асистент цієї ж кафедри А.В. Рущка спільно з реабілітаційно-освітнім центром для неповносправних дітей з м. Живець, що у Польщі, побували в Петриківському обласному комунальному будинку-інтернаті.

На святі, де було представлено театралізоване дійство від гостей з Польщі, перебувало майже 80 дітей — вихованців будинку-інтернату. Хлопчики й дівчатка жваво та активно вли-

лися в танцювальне та театралізоване дійство, кожна дитина знайомилася зі Святим Миколаєм, отримувала подарунок.

Проводячи такі заходи, надзвичайно приємно бачити щасливі очі та усміхнені обличчя дітей, яким доля, на жаль, підготувала випробування й хвороби.

Серед учасників концертної програми були директор «Фонду допомоги дітям» з Польщі Рената Блеха та працівники центру Пйотр Куфелі, Лукаш Шемічек, а також іноземні студенти 2-го курсу медичного факультету ТДМУ, студенти з Польщі.

Після розважальної програми Святий Миколай вручив дітям-сиротам подарунки.

Лілія ЛУКАШ

КОЛИ ПЕЧІНКА ПРОСИТЬ ДОПОМОГИ

(Закінчення. Поч. у № 20-23)

Михайло АНДРЕЙЧИН,
член-кореспондент НАМН
України, професор ТДМУ

Досить часто серед хворих із жовтяницею виявляємо пацієнтів з жовчнокам'яною хворобою або навіть зі зляканою пухлиною сфінктера загальної жовчної протоки чи головки підшлункової залози. Це так звана механічна жовтяниця, яка виникає у зв'язку з перепоною на шляху пересування жовчі в дванадцятипалу кишку. Через 2-3 тижні вона набирає зеленкуватого відтінку, і це має важливе диференційно-діагностичне значення. Такі хворі скаржаться на нестерпний свербіж і сильний біль у правому підребер'ї.

Колись розрізнити вірусний гепатит і механічну жовтяницю іноді було важко. Зараз велику допомогу в складних випадках надає ультразвукове дослідження та комп'ютерна томографія. Але цінну інформацію можна отримати й при пальпації живота. Досвідчений лікар виявляє в правому підребер'ї збільшений жовчний міхур у формі груші – симптом Курвуаз'є. Таких хворих переводимо в хірургічне або онкологічне відділення. Треба зазначити, що переведення вони сприймають з хвилюванням і

насторогою. Лікар повинен виявляти тактовність і моральну підтримку хворому.

На жаль, молоде покоління лікарів дедалі частіше покладається лише на дані апаратних методів діагностики й не може промацати збільшений жовчний міхур. Коли готувався цей нарис, до нашої клініки звернувся сімейний лікар, у якого з'явилася жовтяниця. Колеги запідозрили у нього вірусний гепатит, але ми виявили симптом Курвуаз'є і перевели пацієнта в хірургічне відділення. У практиці інфекціоністів таких випадків чимало.

Вже давно помічено, що в деяких пацієнтів механічна жовтяниця виникає на ґрунті хронічного вірусного гепатиту. У вірусів гепатитів В і С виявлено онкогенні властивості. Наша багаторічна співпраця зі знаним онкологом, професором В. І. Дрижаком була плідна. У числі перших ми почали застосовувати препарати інтерферону та інші противірусні засоби при первинному раку печінки, що виник на тлі вірусного гепатиту, і таким чином продовжили життя багатьом хворих. Отриманий досвід викладено у спільній монографії «Вірусні гепатити і рак печінки», що побачила світ ще 2010 року.

Наука швидко розвивається.

Вже відкрито сім збудників вірусних гепатитів, запропоновано високоспецифічні методи їх виявлення у крові хворих, налагоджено виробництво противірусних лікувальних препаратів і вакцин. Будь-який хворий мріє позбутися вірусу гепатиту. Але противірусні препарати не завжди ефективні, часто важкі для організму, мають на нього небажані побічні впливи. Сучасне противірусне лікування триває до року і довше, дуже дороге. До та під час лікування часто виникає плетиво медичних, економічних та етичних проблем, які треба розв'язувати.

Два роки тому в мій кабінет зайшла жінка, якій було за сорок. Без запрошення сіла навпроти та з розпачем заявила: «Все! Я більше не можу. Краще померти, ніж так мучитися. Ви – остання інстанція!» Обличчя бліде, під очима сині дуги. В очах – розпач. Пальці тремтять. Сама ледь не плаче. Докладаю чимало зусиль, щоб заспокоїлася. Делікатно обіцяю допомогти за умови, що пояснить причину свого візиту. Нарешті опановує себе й каже, що рік тому в неї виявили гепатит С. Лікується сьомий місяць у приватного лікаря. Півроку отримує противірусні ліки пегінтрон і рибавірин. На лікування та численні обстежен-

ня витратила всі заощадження й виторг за легкіку. Лікування переносить надто важко: піднімається температура тіла, дуже болить голова, ломить у суглобах, болять м'язи, турбують задишка й проноси, вибилася зі сну, схудла, почала лисіти. Останнім часом повторюються носові кровотечі, а в місцях ін'єкцій – крововиливи. На кожний подальший укол пегінтрону очікує зі страхом і внутрішньою напругою.

Переглянувши результати аналізів, яких вона мала дуже багато, переконаюся, що вірус продовжує виявлятися: розвинулася анемія, число тромбоцитів упало до 25 000, що може спричинити ще більш кровотечі. Пропоную зустрітись з її лікарем, адже він наполягає продовжити лікування ще на три місяці. Але хвора категорично проти такої зустрічі. Мені не залишилося нічого іншого, як скерувати пацієнтку на стаціонарне лікування в інфекційну клініку. Домовилися, що специфічне противірусне лікування відмінимо, а натомість призначимо відновну комплексну терапію. Наше найближче завдання – усунути ускладнення попереднього лікування та виграти час. Пояснив, що наука швидко розвивається. На Заході вже є нові противірусні ліки, які

здатні звільнити від вірусу С в 95 відсотках випадків, і їх легко переносить хворі. Через рік вони будуть зареєстровані в Україні. На ці слова у хворі виникла надія, а отже, вона разом з нами буде боротися за власне здоров'я й життя.

На щастя, все збулося. Рік пішов на відновлення сил і ще три місяці – на лікування новим препаратом. Хвора позбулася вірусу, далі руйнування печінки припинилося. Отже, тактика лікування не завжди прямолінійна, на реакцію організму на медикаменти треба зважати й уміти своєчасно зупинитися. Вперть лікаря може серйозно зашкодити пацієнтові.

...У повсякденній праці минають місяці й роки. Щотижня й за потреби частіше роблю професорський обхід хворих клініки. Завжди одягаю білосніжний лікарський халат і шапочку. В кишені кладу дві марлеві носові пов'язки, пару гумових рукавичок, мініатюрний ліхтарик для огляду ротової порожнини й пляшечку з дезрозчином для рук. На плечі або в руках – фонендоскоп. Поруч зі мною колеги-лікарі. Заходжу в палату й вітаюся. У моїх очах і словах професійний інтерес і доброзичливість; в очах і словах пацієнта – надія й настороженість.

ДОБРОЧИННІСТЬ

СТУДЕНТИ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У ЗАХОДАХ ДО МІЖНАРОДНОГО ДНЯ ІНВАЛІДА

Щорічно студенти Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського активно долучаються до акцій та заходів з нагоди Міжнародного дня інваліда. Цього разу активісти п'ятого курсу медичного факультету подарували діткам з обмеженими можливостями часточку свого тепла й душі. Сергій Макаров, Юлія Тюшенко, Таня Крижанівська, Надія Ткачук, Юлія Галиш, Анна Махнюк, Оксана Галушка, Ганна Габорець, Яна-Марія Яцишин в Тернопільському обласному академічному театрі актора та ляльки взяли участь у добродійній акції «Повір у себе». Захід організу-

вали для сімей, в яких виховують дітей з обмеженими можливостями. Під час акції наші студенти та інші волонтери разом з дітьми робили новорічні листівки, ялинкові прикраси, проводили майстер-класи.

На свято завітав міський голова Тернополя Сергій Надал, який переглянув виставку, взяв участь у майстер-класі та вручив учасникам акції подяки й подарунки. Крім того, в подарунок від очільника міста дітки отримали лялькову виставу.

Ми ж дякуємо нашим невтомним волонтерам за їхні щирі серця та невтому благородну працю.

Прес-служба ТДМУ

Відомий письменник Марк Твен писав, що потрібно щоразу використовувати кожен випадок для того, аби робити добро. Цим принципом послуговуються іноземні студенти Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського, які є досить активними у благодійності. Зокрема, представники Тернопільського осередку Європейської асоціації студентів-медиків разом зі своїми наставниками – доцентами кафедри педіатрії № 2 Наталією Галіаш та Світланою Никитюк – 6 грудня цього року побували в обласному спеціалізованому комунальному дитячому будинку «Малютко» в рамках акції «Teddy Bear».

Головна мета заходу – сформувати прихильне ставлення у дітей, позбавлених батьківського піклування, до лікарів. Іноземні студенти робили це за допомогою ігор і навчання сиріт мінімальним медичним маніпуляціям, зокрема, аускультатції серця та легень.

Варто зазначити, що така акція була до вподоби і студентам, і дітям,

ПОДАРУВАЛИ ТЕПЛО СВОЇХ СЕРДЕЦЬ ДІТЯМ-СИРОТАМ

і вихователям. Усі отримали багато позитивних емоцій. Окрім того, майбутні медики подарували сиротам іграшки, а діти натомість щедро наділили волонтерів позитивом.

Як зазначили куратори, це була винятково ініціатива студентів, а вони допомогли їм втілити її на практиці.

Яніна ЧАЙКІВСЬКА

Вічна пам'ять

16.09.1930–4.11.2016

Ректорат, профком, працівники та студенти ТДМУ імені І.Я.Горбачевського глибоко сумують з приводу смерті ветерана університету, колишнього доцента кафедри акушерства та гінекології медичного факультету

Володимира Олександровича
ЛУКАЩУКА

та висловлюють щирі співчуття рідним і близьким покійного.

ЧЕРГОВУ ГУМАНІТАРНУ ДОПОМОГУ ВІД СІМ'І БОЙЧУКІВ З КАНАДИ ПЕРЕДАЛИ ЛІКАРНЯМ

Адміністрація ТДМУ висловлює щире подяку колишнім працівникам ТДМУ – Богданові Бойчуку та Надії Архиповій, які зараз живуть і працюють у Канаді, за багаторазову добродійну допомогу для медичних закладів України. Нещодавно подружжя вчергове надіслало чимало витратних матеріалів для анестезіологічного, загальнохірургічного, ендovasкулярного та інших

відділень. Усю цю допомогу вони передали в лікарні Тернополя.

Нагадаємо, що Богдан Бойчук та Надія Архипова активно відгукнулися на події, які останніми роками відбуваються в Україні. Подружжя допомагало бійцям АТО, зокрема, доклало чимало зусиль для того, аби забезпечити необхідним обладнанням і лікарськими засобами українські військові госпіталі. Завдя-

ки цій допомозі лікарям на передовій вдалося врятувати не одне життя.

Колектив університету вдячний своїм колегам і висловлює щире захоплення їхнім патріотизмом і бажанням допомогти рідній країні. Бажаємо пану Богданові та пані Надії успішних гараздів, здоров'я, успіхів і Божого благословення!

Прес-служба ТДМУ

24 грудня виповнилося 80 років почесному професорові ТДМУ, колишньому завідувачу, тепер – професору кафедри оториноларингології Російського університету дружби народів і завідувачу курсу оториноларингології медичного факультету Московського державного університету імені М.В. Ломоносова, заслуженому діячу науки Російської Федерації Василю Федоровичу АНТОНІВУ.

Вельмишановний Василю Федоровичу!

Сердечно вітаємо Вас з 80-літтям!

У стінах ТДМУ Ви здобули вищу медичну освіту, а згодом, після трьох років практичної лікарської роботи в Луганській області, Ваша наукова, клінічна, педагогічна й виховна діяльність, Ваш трудовий шлях від клінічного ординатора, аспіранта до професора, заслуженого діяча науки Російської Федерації, академіка

Міжнародної академії оториноларингології пройшли у Московських навчальних і наукових медичних закладах. Ви очолювали кафедру оториноларингології Російського університету дружби народів, Науково-клінічний центр оториноларингології Російської Федерації, Центральну атестаційну комісію з оториноларингології при МОЗ Російської Федерації й нині втілюєте свій великий досвід як професор кафедри, завідувач курсу оториноларингології Московського державного університету ім. М.В. Ломоносова, заступник головного редактора двох профільних науково-практичних журналів, член спеціалізованої вченої ради з захисту дисертацій, академік Міжнародної академії інформатизації при ООН.

Колектив університету глибоко поважає й щиро шанує Вас як одного з найталановитіших перших випускників, почесного професора нашого університету, видатного,

відомого в усьому світі вченого та клініциста-оториноларинголога.

Особливої уваги заслуговує Ваша активна громадська, патріотична діяльність як голови ради Товариства української культури «Славутич» у Москві, члена управи Світової федерації українських лікарських товариств, члена Української всесвітньої координаційної ради, дійсного члена Наукового товариства ім. Т.Шевченка, Академії наук національного прогресу України.

Ваша професійна й громадська діяльність відзначені, крім почесних звань, знаками «Відмінник охорони здоров'я» та «Винахідник СРСР», орденом України «За заслуги» III ст., Почесною грамотою Верховної Ради України, Почесною грамотою Української всесвітньої координаційної ради.

Ваші порядність, працелюбність, прагнення роботи доб-

ро, досягнення в науці, клінічній та педагогічній діяльності, активна громадянська позиція заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів, науковців і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановний Василю Федоровичу, доброго здоров'я, невичерпного творчого натхнення, життєвого оптимізму, нових здобутків у Вашій благородній діяльності, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, активного та щасливого довголіття.

Нехай добром наповнюється хата,
Достатком, щирістю
і сонячним теплом,
Хай буде вірних друзів в ній багато,
Прихильна доля огорта крилом!

**Ректорат і профком
ТДМУ імені І.Я. Горбачевського**

21 грудня відзначила ювілейний день народження ветеран ТДМУ Євгенія Романівна МИХАЛЬЧУК.

Вельмишановна Євгеніє Романівно!

Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

Після закінчення Львівського педагогічного інституту, 12-ти років роботи у навчальних закладах, у стінах Тернопільського медуніверситету Ви успішно пройшли понад 27-літній трудовий шлях викладача хімії підготовчого відділення, кафедри загальної хімії.

Колектив університету глибоко поважає й щиро шанує Вас як досвідченого педагога та вихователя студентської молоді за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Ваша професійна та громадська

діяльність відзначені медаллю «Ветеран праці», грамотами та подяками ректора.

Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановна Євгеніє Романівно, доброго здоров'я, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, активного та щасливого довголіття.

Бажаємо щастя,
здоров'я і сили,
Щоб довгі літа
плечей не схилили,
Щоб спокій і мир
панували на світі,
і дітях!

Щоб радість знайшли Ви в онуках

**Ректорат і профком ТДМУ
імені І.Я. Горбачевського**

26 грудня відзначила ювілейний день народження ветеран ТДМУ, кандидат медичних наук Ніна Олександрівна ЕПІШИНА.

Вельмишановна Ніно Олександрівно!

Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження.

Після закінчення Вінницького медичного інституту, 19 років практичної лікарської роботи, захисту кандидатської дисертації, в стінах Тернопільського медуніверситету Ви успішно пройшли 23-літній трудовий шлях: спочатку асистента кафедри факультетської терапії, згодом – асистента кафедри поліклінічної справи та сімейної медицини, викладача університетського медичного коледжу.

Після припинення науково-педагогічної діяльності в ТДМУ Ви ще впродовж шести років втілювали свій досвід у Терно-

пільському приватному медичному коледжі.

Колектив університету щиро шанує Вас як відомого науковця, досвідченого клініциста-терапевта, педагога та вихователя студентської молоді за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових обов'язків.

Бажаємо Вам, шановна Ніно Олександрівно, доброго здоров'я, добробуту, людського тепла, душевного спокою, благополуччя й затишку, щасливого довголіття.

Хай на життєвій
Вашій довгій ниві
Росте зерно
достатку і добра,
Щоб Ви були
здорові і щасливі,
Щоб доля тільки
світлою була!

**Ректорат і профком
ТДМУ імені І.Я. Горбачевського**

21 грудня відзначила ювілейний день народження ветеран ТДМУ, доцент Олена Василівна БОЙКО.

Вельмишановна Олено Василівно!

Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження.

У стінах університету Ви здобули вищу медичну освіту, а згодом, після восьми років практичної лікарської роботи, успішно пройшли майже 30-літній трудовий шлях асистента, доцента кафедри факультетської терапії, очільника курсу фізіотерапії.

Після припинення науково-педагогічної діяльності на кафедрі Ви ще впродовж восьми років реалізовували свій досвід у консультативно-лікувальному центрі медуніверситету та на кафедрі медико-екологічних і соціальних проблем здоров'я Тернопільського національного економічного університету.

Колектив університету глибоко поважає й щиро шанує Вас як одного з талановитих перших випускників, відомого науковця,

досвідченого клініциста-терапевта, педагога та вихователя студентської молоді за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Активною була Ваша громадська діяльність, зокрема, як відповідальної за культурно-масову

роботу на кафедрі, куратора студентських груп, лектора товариства «Знання». Пам'ятні студентські вечори поезії, які Ви зорганізовували. Ви не лише любите поезію, але й самі пише-те вірші, видали збірку, присвячену рідним, університету, друзям юнацьких літ.

Ваша порядність, працелюбність, жіночність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів і науковців.

Бажаємо Вам, вельмишановна Олено Василівно, доброго здоров'я, невичерпного життєвого оптимізму, добробуту, людського тепла, душевного спокою, сімейного благополуччя й затишку, щасливого довголіття.

Хай стелиться життя розмаєм
І хилить щастя повен цвіт,
Ми від душі бажаєм
Здоров'я міцного і многая літ!

**Ректорат і профком
ТДМУ імені І.Я. Горбачевського**

СТРУНИ ДУШІ

НІЧ ПЕРЕД РІЗДВОМ НА ХУТОРІ ПОБЛИЗУ ДИКАНЬКИ

Місяць хутір освітив
Й почалися дива з див:
З хуртовиною у танці
Закружляли вовки й зайці.
Повзли тіні до дворів,
Подів хтось всіх корів.
Йшла чудовисьок когорта,
Загнуздав Вакула чорта
Й немов козак сидів у сідлі,
Летіла відьма на мітлі
Й, розігнавши табун хмар,
Опустилася в димар.
А до любовців охочі,
До Солохи, серед ночі,
Йшли дяк, староста й козак,
Засвистів услід їм рак.
Хтось когось водив кругами,
Мир настав між ворогами,
Домовик заліз на піч,
Повна чар Різдвяна ніч.

СВЯТВЕЧІР

На свята зима багата –
Радість Богу, людям мила.
І зоря – провісник свята –

Україні сповістила
Про народження дитини,
Яка з вірою й любов'ю
До Творця знайшла стежину
Нам, зросивши її кров'ю.
Світлом тішитись хатина,
Місяць небо зорав,
Білосніжна скатертину
Прийняла дванадцять страв.
Помолилася родина,
Уклонилося куті..
Під столом – копичка сіна,
А дідух – на покутті.
Принесе у кожну хату
Співи, жарти, сміх вертеп.
Заспівають і Карпати
Ті пісні, що знає степ.
Подарунки й сніг онуки
Діду і бабі нанесуть,
Поцілюють їхні руки:
Хай їм Бог продовжить путь.
Рознесуть Новину дзвони,
Що родився Божий Син,
І у церкві до ікони
Підійде християнин.

**Валерій ДІДУХ,
доцент ТДМУ**

ДУЖЕ ПРОСТА ІСТОРІЯ ПРО ВІЧНІ ЦІННОСТІ ВІД ТЕАТРАЛЬНОЇ СТУДІЇ

Юні актори Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського нещодавно потішили всіх новою прем'єрою – трагікомедією «Дуже проста історія». Учасники постановки є членами театральної студії «Арт-Drama» і цього року успішно дебютували на сцені рідної альма-матер. Режисер студії та постановник – Світлана Матвішин.

Цього разу майбутні медики запропонували глядачам історію про кохання та реходи на його шляху, про жертвність заради збереження іншого життя й уміння пробачати. У виставі

«Дуже проста історія» одними з головних дійових осіб є тварини, які наділені розумінням, співчуттям і співпереживанням.

У виставі були зайняті Мар'яна Варварук, Софія Онищук, Лілія Бабій, Іван-Станіслав Духній, Юрій Петришин, Тетяна Клопотюк, Ірина Мошак, Захар Онищук, Олександр Стрибулевич.

Потрібно зазначити, що всі чудово впоралися зі своїми ролями й продемонстрували високу акторську майстерність. Серед глядачів навіть були пропозиції відправити наших гуртківців з гастролями.

ВИСТАВКА ГРАФІЧНИХ РОБІТ ПРОФЕСОРА

У рамках святкування 60-річчя Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського завідувач кафедри анестезіології та реаніматології, професор Олександр Олійник підготував виставку своїх графічних робіт. Експозиція діє в бібліотеці ТДМУ, тому кожен бажаючий може переглянути авторські роботи.

Потрібно зазначити, що графіка Олександра Олійника вражає чуттєвістю, емоційністю. Автор віддає перевагу портретам, вдало відтворюючи настрій своїх моделей.

**Яніна ЧАЙКІВСЬКА,
Микола ВАСИЛЕЧКО (фото)**

ПОВЕРНУЛАСЯ З ЧЕРГОВОЮ ПЕРЕМОГОЮ

У столиці нашої країни відбувся XII Міжнародний фестиваль-конкурс «Духовні джерела» за підтримки Київської міської адміністрації та Національної музичної академії України імені П.Чайковського.

У майстерності академічного

співу змагалися представники України, Китаю, Білорусі, Нігерії та інших країн. Потрібно зазначити, що конкурс був доволі представницьким і професійним. Студентка Тернопільського державного медичного університету Ксенія Олійник вибо-

рола друге місце в цьому фестивалі.

Вітаємо Ксенію з черговою перемогою й бажаємо подальших творчих успіхів та успіхів у навчанні.

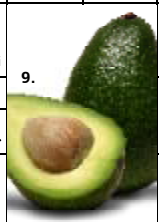

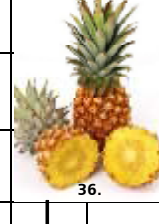

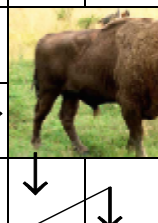

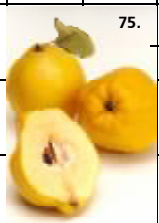
Прес-служба ТДМУ

Відповіді на сканворд, вміщений у № 23, 2016 р.

- Агантантс
- Сага
- Сак
- Актив
- Саквоаж
- Транс
- Текст
- Виола
- Ля
- Іл
- Нерпа
- Ура
- Астана
- Арка
- Ятрань
- Дажбог
- Став
- Дифенбахія
- Студентка
- Анафема
- Ага
- Ері
- Ярд
- Юта
- Штемпель
- Раж
- НЛО
- Швагер
- Ані
- Гана
- Фіра
- Студ. За
- РГ
- Ягдташ
- Азалия
- Арад
- Хан
- Лінія
- Нога
- Отс
- Ігор
- Сибарит
- Анемона
- Траса
- Гнат
- Інд
- Гіпеаструм
- Веста
- Сарі
- ТРК
- Марс
- Пані
- Як
- Клятва
- Ада
- Норка
- Оладі
- Алюр
- Ірис
- ТТ
- УТ
- Лілія
- Арт
- Див
- Маклер
- Таз
- Лє
- Кіса

Відповіді у наступному числі газети СКАНВОРД

						1. Корм для худоби	2. Накриття для предметів
3. Житловий масив у Тернополі	9. 	4. Дипломат. виступ уряду	5. Лікарський препарат			7. Одиниця електрич. провідності	
		8. Популярна французька газета	9. Городний плід				
	10. Має екскаватор	11. Бог вина				12. 	
	11. 10 днів	14. Породи коні на Сході	15. 			16. Грецький Купідон	
	19. Ікус	20. Гектар			17. Польський фантаст	18. Едем	
21. Наука про вушні хвороби	22. Порок шпалового дроту	23. Шкеліве дерево	24. Антилопа		25. Автомат. система управл.		
					26. Міністерство	27. Орган зору	28. Фон
						29. Кормова частина палуби	
					30. Копіювання		
					31. Напій		
							
	32. 						
	33. Біг	34. Назва річок у Зах. Європі	35. Віла				
					37. Забава		
	39. Плавучий навігац. знак	38. Українська дівка	40. Престол монарха				41. "Хата" лисиці
42. Пісня Павла Дворського					43. Основна народність Гани		44. Поет-співець
	45. Випорог глибини моря				46. Муз. напрям		
	47. Риболовне знаряддя					48. Дуже схильється перед мамою	
		49. Майданчик для зерна					52. Папуга
		50. Банківство	51. Пірат				
					54. Душа в сніпті		
					58. Бойова граната		
	59. Іст. складена група людей					60. Нац. герой Чехії	
61. Хата у гуцулів	62. Косметична мазь	63. Фабрика	64. Ягдтш				65. Гребля
							
	67. Важкий культиватор						68. Казкове число
		69. П'єса	70. Вірменська люля				71. Задня частина тулуба
	72. Для покриття підлоги	73. Означає "подвійнеся"					
							
	75. 				76. Артмане		77. Рос. академія наук
79. Солянка картопля					80. Слов'янська називали їх обрами	81. Країна в Азії	
							82. Покривають коріння зубів